

har på den baggrund givet denne ret til Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur. Samtidig indsattes for første gang en definition af bevaringsværdige bygninger i lovgivningen. Kommunerne fik således mulighed for - ved siden af den bevarende lokalplan - at udpege de bevaringsværdige bygninger i kommunen i kommuneplanen. En sådan udpegning medfører dels en forpligtelse for kommunen til at annoncere en eventuelt nedrivningstilladelse, dels mulighed for at yde tilskud til vedligeholdelsesarbejder på de bevaringsværdige bygninger via et bygningsforbedringsudvalg nedsat i medfør af byfornyelsesloven.

Mindre end 10 kommuner har i de mellemliggende år gjort brug af muligheden for at udpege de bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen.

Ved en ændring af byfornyelsesloven i 1997 blev der skabt mulighed for oprettelsen af bygningsforbedringsudvalg og dermed for at yde økonomisk støtte til vedligeholdelsesarbejder på blandt andet fredede og bevaringsværdige bygninger. De offentlige midler hertil tages af byfornyelsesrammen og ydes ligeligt af stat og kommunen, og må højest udgøre to tredjedele af den støtteberettigede udgift. Der er i dag ifølge By- og Boligministeriet oprettet bygningsforbedringsudvalg i 32 kommuner. Et betydeligt større antal kommuner har tilkendegivet, at de har til hensigt at nedsætte udvalg. Bygningsforbedringsudvalg oprettes ofte i en kommune i forbindelse med udarbejdelse af et kommuneatlas. I år 2000 har bygningsforbedringsudvalgene samlet givet 15,4 mio. kr. i støtte over investeringsrammen til byfornyelse.

Loven om de regionale faglige kulturmiljøråd blev vedtaget i 1997. De regionale faglige råd blev oprettet for at forbedre det faglige grundlag for den regionale og lokale indsats for bevaringen og udviklingen af kulturmiljøet og for at forbedre grundlaget for den offentlige debat om kulturmiljøspørgsmål. Rådene kan således stille sagkyndig rådgivning til rådighed for såvel myndighederne som for lokale bevaringsforeninger, lokale bevaringsråd m.v. Der er oprettet regionale faglige kulturmiljøråd i alle landets amter.

I miljø- og energiministerens statslige udmelding til regionplanrevision 2001 blev kulturmiljøet for første gang nævnt som emne for den forestående revision af regionplanerne. Amtsrådene blev således pålagt at udpege bevaringsværdige kulturmiljøer i landskabet og at sikre kirkeomgivelserne. Til brug herfor gennemførte Skov- og Naturstyrelsen i samarbejde med Ribe Amt og Roskilde Amt samt de lokale museer i årene 1997-1999 et projekt, »kulturmiljøet i planlægningen«, hvori en kortlægningsmetode til brug for regionplanlægningen blev anvist.

Forskningsministeriet udsendte i 1997 rapporten »Opbygning af viden på kulturmiljøområdet«. I forlængelse heraf er det i den Natur- og Miljøpolitiske redegørelse fra 1999 tilkendegivet, at regeringen vil arbejde for at få tilvejebragt en egentlig national koordinering af kulturmiljøforskningen. På den baggrund gennemførte Forskningsministeriet med deltagelse af kulturministeren og miljø- og energiministeren i december 2000 en statuskonference om kulturmiljøforskningen.

Til understøttelse af det kommunale bevaringsarbejde har Skov- og Naturstyrelsen i tæt samarbejde med de pågældende kommuner siden 1989 udarbejdet kommuneatlas, hvori den enkelte kommunes bygninger, by- og kulturmiljøer kortlægges. Kortlægningsarbejdet følges af en lokalt sammensat følgegruppe, som medvirker til, at kommuneatlæssene får en positiv, lokal forankring.

Der er indtil nu udarbejdet kommuneatlas i 60 kommuner. Kortlægningen omfatter ca. 350.000 bygninger af hvilke i størrelsesordenen 100.000 ud fra en faglig vurdering kan betragtes som bevaringsværdige. Hertil kommer kortlægning af ca. 1500 by- og kulturmiljøer.

Den kortlægning, som gennemføres i forbindelse med et kommuneatlas, rummer dels en kortlægning af de 15-25 vigtigste by- og kulturmiljøer i den pågældende kommune, dels en kortlægning af bevaringsværdier knyttet til samtlige bygninger opført før 1940, hvorved langt hovedparten af de vigtigste bygninger set udfra et bevaringsperspektiv i en gennemsnitlig købstadskommune er dækket ind. Hvor dette ikke er tilfældet, som ved kortlægningen af f.eks. Gladsaxe, Søllerød og Hvidovre er bygninger opført efter 1940 også kortlagt. Kommuneatlæssene udgør således et umiddelbart anvendeligt grundlag for en beslutning om udpegning af bevaringsværdige bygninger i kommunerne.

Det er Miljø- og Energiministeriets vurdering, som det er oplyst over for Folketinget i forbindelse med ændringen af bygningsfredningsloven i 1997 og gentaget senest marts 2000 i ministerens besvarelse af spørgsmål S 1810, at det vil være fagligt relevant at udarbejde kommuneatlas for de ikke hidtil kortlagte købstadskommuner samt enkelte større bykommuner. Dvs. i alt yderligere 40-45 kommuner.

Det blev i forbindelse med lovændringen i 1997 besluttet, at kommunerne i forhold til tidligere skulle bære en større del af udgifterne ved udarbejdelse af kommuneatlas. Kommunerne betaler på den baggrund aktuelt 20-25 procent af udgifterne til et kommuneatlas.